

Governancestructuur bij Parteon

I Naleving en handhaving van de Governance Code

Principe **Het bestuur en de RvC zijn verantwoordelijk voor de inrichting en toepassing van de governance van de woningcorporatie en de naleving van de governance code woningcorporaties.**

Dit hoofdstuk bevat de door Parteon gemaakte keuzes met betrekking tot de principes van de per 1 januari 2007 in werking getreden Governance Code (GC). Deze GC maakt deel uit van de Aedes-code.

Bestuur en Raad van Commissarissen (RvC) zien actief toe op naleving en handhaving van de gemaakte afspraken. Daarom dit aparte hoofdstuk in het jaarverslag van Parteon.

Door het ondertekenen van deze GC geven bestuur en RvC aan de code te onderschrijven.

De Governancecode en de op basis daarvan door Parteon gekozen governancestructuur zijn geplaatst op de website van Parteon.

De gehanteerde hoofdstuk/paragraafindeling sluit aan op die van de Governancecode. Per paragraaf is (vetgedrukt) het principe van de GC opgenomen. Daaronder wordt verantwoord hoe Parteon met dit principe omgaat.

II Het bestuur

II.1 Taak en werkwijze

Principe **Het bestuur is belast met het besturen van de woningcorporatie, hetgeen onder meer inhoudt dat het bestuur verantwoordelijk is voor de realisatie van de doelstellingen van de woningcorporatie, de strategie, de financiering en het beleid en de daaruit voortvloeiende resultatenontwikkeling en het beleid ten aanzien van deelnemingen van de corporatie. Het bestuur legt hierover verantwoording af aan de RvC. Het bestuur richt zich bij de vervulling van zijn taak naar het belang van de woningcorporatie in het licht van haar volkshuisvestelijke en maatschappelijke doelstelling en weegt daartoe de in aanmerking komende belangen van bij de woningcorporatie betrokkenen af. Het bestuur verschaft de RvC tijdig de informatie die nodig is voor de uitoefening van de taak van de RvC.**

Het bestuur is verantwoordelijk voor de naleving van alle relevante wet- en regelgeving en voor het beheersen van de risico's verbonden aan de activiteiten van de woningcorporatie. Het bestuur rapporteert hierover aan en bespreekt de interne risicobeheersings- en controlesystemen met de RvC en zijn auditcommissie, indien ingesteld.

Binnen Parteon wordt elke drie jaar een Ondernemingsplan opgesteld. Hier worden visie, missie en strategische uitgangspunten vastgesteld. Dit wordt jaarlijks vertaald in een jaarplan en begroting, welke op hun beurt weer bestaan uit afdelingsplannen en daaraan gekoppelde budgetten. Bij het opstellen van het Ondernemingsplan worden de belanghouders nauw betrokken. Tussentijds wordt het Ondernemingsplan daar waar nodig bijgesteld.

Het in 2007 opgestelde Ondernemingsplan 2007-2011 is in 2009 herzien. Dit is vastgelegd in het Koersplan 2009-2011.

Jaarlijks wordt overleg gevoerd met (een delegatie van) de onderkende belanghouders. In dit overleg wordt aan de betrokken belanghouders verantwoord hoe hun inbreng binnen de organisatie vorm heeft gekregen.

In de statuten van Parteon is opgenomen welke besluiten vooraf aan de goedkeuring van de RvC onderworpen zijn:

- de vaststelling van het volkshuisvestingsverslag, de jaarrekening en het jaarverslag.
- vaststelling dan wel wijziging van de begroting.

- vaststelling van de meerjarenprognoses en de financiële meerjarenplanning.
- een voorstel tot wijziging van de statuten en/of het huishoudelijk reglement.
- een voorstel tot ontbinding van de stichting of wijziging van de rechtsvorm.
- het vaststellen dan wel wijzigen van het financieel statuut.
- een ingrijpende wijziging in de arbeidsomstandigheden van een aantal werknemers.
- de beëindiging van de dienstbetrekking van een aanmerkelijk aantal werknemers.
- het aangaan of verbreken van een al dan niet duurzame samenwerking met een andere rechtspersoon, indien deze samenwerking ingrijpend is.
- het oprichten van andere rechtspersonen.
- het vaststellen dan wel wijzigen van de voor enig jaar of reeks van jaren opgestelde beleidsplannen.
- het aanvragen van surséance van betaling of faillissement.
- het aangaan van verplichtingen boven een door de RvC te bepalen waarde voor zover de raad aan deze verplichtingen niet reeds eerder haar goedkeuring heeft gehecht bij goedkeuring van de begroting of het beleidsplan.

Met betrekking tot het toezicht op deelnemingen is het volgende opgenomen in het Reglement voor de RvC:

Overeenkomstig het bepaalde in de statuten is een besluit van het bestuur tot het oprichten van een rechtspersoon aan voorafgaande goedkeuring van de RvC onderworpen. Het bestuur legt ter goedkeuring aan de RvC voor de uitoefening van het stemrecht met betrekking tot de aangelegenheden vermeldt in artikel 7 lid 4 van de statuten van de stichting in haar dochtermaatschappij. Onder een dochtermaatschappij wordt verstaan een rechtspersoon waarin de stichting of één of meer van zijn dochtermaatschappijen meer dan de helft van de stemrechten in de algemene vergadering kan uitoefenen. Het bestuur staat er voor in dat in een dochtermaatschappij van de stichting de onderwerpen bedoeld in artikel 7 lid 4 van de statuten van de stichting door de betreffende dochtermaatschappij aan voorafgaande goedkeuring van haar algemene vergadering van aandeelhouders worden onderworpen.

Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van het bestuur zijn in een door de RvC goedgekeurd bestuursreglement opgenomen.

Parteon beschikt over een systeem voor interne controle en risicobeheersing. Deze problematiek is voortdurend in beweging, daar vinden regelmatig verdere aanscherpingen plaats.

Parteon beschikt over een Integriteitscode. In 2007 is uitvoerig in alle geledingen binnen het bedrijf over de inhoud van deze code gesproken. Dit omdat het "tussen de oren krijgen" c.q. bewust omgaan met integriteit, in de ogen van Parteon belangrijker is dan een papieren code. Deze gesprekken werden gevoerd aan de hand van een voor Parteon ontwikkeld Integriteitsspel. Op basis van de uitkomsten van deze gesprekken is in 2008 een Gedragscode ingevoerd. In samenhang daarmee is ook een klokkenluidersregeling opgesteld. Het streven is de cultuur binnen Parteon zodanig te laten zijn dat er open en eerlijk met elkaar gecommuniceerd wordt. Dat betekent dat de klokkenluidersregeling er slechts "op papier" hoeft te zijn.

Parteon beschikt – conform artikel 16 van het BBSH - over een externe Geschillencommissie die jaarlijks verslag uitbrengt.

Het reglement en de te volgen werkwijze door klagers zijn opgenomen op de website van Parteon. Deze externe Geschillencommissie komt in beeld als de bij Parteon bestaande interne klachtencommissie de zaak niet naar tevredenheid heeft kunnen oplossen.

Het jaarverslag van de externe geschillencommissie is als apart hoofdstuk opgenomen in het Jaarverslag.

II.2 Rechtspositie en bezoldiging

Principe **De RvC stelt het bezoldigingsbeleid voor het bestuur vast. De RvC bepaalt de bezoldiging van individuele bestuurders binnen het kader van het bezoldigingsbeleid. Het bezoldigingsbeleid wordt vastgesteld met inachtneming van de aanbevelingen van het advies arbeidsvoorwaarden statutair**

directeuren woningcorporaties zoals periodiek aangepast, en met inachtneming van de toepasselijke wet- en regelgeving. Het jaarverslag bevat de hoofdlijnen van het remuneratierapport van de RvC waarin zijn opgenomen het bezoldigingsbeleid van de woningcorporatie en de wijze waarop dit in het afgelopen boekjaar in de praktijk is gebracht. De toelichting op de jaarrekening bevat in ieder geval een vermelding van de hoogte en de structuur van de bezoldiging van de individuele leden van het bestuur volgens de aanbevelingen van het advies arbeidsvoorwaarden statutair directeuren woningcorporaties zoals periodiek aangepast.

Het bestuur van Parteon is arbeidsrechtelijk benoemd voor onbepaalde tijd. Benoeming voor een periode van vier jaar is in de ogen van de RvC niet aan de orde. Jaarlijks wordt het bestuur beoordeeld. Bij onvoldoende functioneren door welke reden dan ook, zal de RvC hoe dan ook passende maatregelen nemen, los van een ergens vastgelegde periode.

Het bestuur krijgt geen persoonlijke leningen of garanties van de corporatie.

Het functioneren van het bestuur wordt jaarlijks beoordeeld door de Remuneratiecommissie. Die bespreekt de uitkomsten daarvan in de volledige RvC. Er wordt een Remuneratierapport opgesteld. Dit maakt deel uit van het jaarverslag van de Raad van Commissarissen, opgenomen in het Jaarverslag van Parteon wat geplaatst wordt op de website.

Op grond van het functioneren stelt de RvC de beloning van het bestuur vast. Daarbij wordt aangesloten bij het advies van de commissie "arbeidsvoorwaarden statutair directeuren bij woningcorporaties". Daarbij is met ingang van 2009 afgezien van een (extra) variabele beloning. De omvang van de beloning wordt ook vermeld in het jaarverslag.

II.3 Tegenstrijdige belangen en nevenfuncties

Principe **Elke vorm en schijn van belangenverstremgeling tussen de woningcorporatie en leden van het bestuur wordt vermeden. Besluiten tot het aangaan van transacties waarbij tegenstrijdige belangen van leden van het bestuur kunnen spelen die van materiële betekenis zijn voor de woningcorporatie en/of voor de betreffende leden van het bestuur, behoeven de goedkeuring van de RvC. Het door een lid van het bestuur aanvaarden van een nevenfunctie die gezien aard of tijdsbeslag van betekenis is voor de uitoefening van de taak van bestuurder behoeft voorafgaande goedkeuring van de RvC.**

Het bestuur doet alles binnen haar vermogen om de schijn van belangenverstremgeling te vermijden. Uitgangspunt daarbij is dat het bestuur zelf c.q. zijn aanverwanten, nooit transacties zullen aangaan waarbij tegenstrijdige belangen zou kunnen ontstaan, ook niet als die van ondergeschikt belang zijn. Goedkeuring in welke vorm dan ook door de RvC is dan ook niet aan de orde.

Mocht er echter toch sprake zijn van schijn, dan informeert het bestuur terstond de voorzitter van de RvC. Hierover zal worden gerapporteerd in het jaarverslag.

In 2009 is er geen sprake geweest van tegenstrijdige belangen.

Nevenfuncties van het bestuur zijn/worden gemeld aan en goedgekeurd door de RvC. Deze nevenfuncties mogen geen tegenstrijdige belangen opleveren.

In 2009 heeft het bestuur geen relevante nevenfuncties vervuld.

III RvC

III.1 Taak en werkwijze

Principe **De RvC heeft tot taak toezicht te houden op het bestuur en op de algemene gang van zaken in de woningcorporatie en de met haar verbonden onderneming en staat het bestuur met raad ter zijde. De RvC richt zich bij de vervulling van zijn taak naar het belang van de woningcorporatie en weegt daartoe de in aanmerking komende belangen van bij de woningcorporatie betrokkenen af. De RvC is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen functioneren. De RvC beslist over benoeming, beoordeling, beloning, schorsing en ontslag van bestuurders.**

De RvC heeft voor haar functioneren een Reglement opgesteld en handelt ook conform de daarin vastgelegde afspraken.

De volledige RvC vergadert minimaal eenmaal per jaar met de Ondernemingsraad en minimaal eenmaal per jaar met het bestuur van de bij Parteon functionerende Bewonersraad.

De RvC stelt jaarlijks een jaarverslag op. Daarin worden in ieder geval de relevante gegevens van de leden van de RvC vermeld, naast het verslag met betrekking tot haar functioneren.

Het toezicht van de RvC omvat in ieder geval:

- de realisatie van de doelstellingen van de woningcorporatie;
- de strategie en de risico's verbonden aan de activiteiten van de woningcorporatie;
- de opzet en de werking van de interne risicobeheersing- en controlesystemen;
- het kwaliteitsbeleid;
- de kwaliteit van de maatschappelijke verantwoording als voorzien in hoofdstuk V van de GC;
- het financiële verslaggevingproces;
- de naleving van toepasselijke wet- en regelgeving.

Specifiek ten aanzien van de maatschappelijke verantwoording geldt dat jaarlijks in overleg met de belanghouders de te realiseren actiepunten worden bepaald. De RvC ziet er op toe dat dit gebeurt. Periodiek wordt door de RvC beoordeeld hoe de stand van zaken is met betrekking tot de afhandeling van deze actiepunten.

De RvC vergadert éénmaal per jaar zonder het bestuur. In deze vergadering bespreekt zij haar eigen functioneren als RvC als geheel, als ook dat van de individuele leden. Zij vraagt daartoe de visie van het bestuur. Aan dit functioneren verbindt zij – indien nodig – gevolgen. Deze werkwijze is vastgelegd in het reglement van de Remuneratiecommissie.

In diezelfde vergadering bespreekt de volledige RvC de bevindingen van de Remuneratiecommissie.

III.2 Onafhankelijkheid

Principe **Ieder lid van de RvC heeft de verantwoordelijkheid onafhankelijk en kritisch bij te dragen aan de besluitvorming zodanig dat de RvC de in aanmerking komende belangen op evenwichtige wijze kan afwegen. De RvC is zodanig samengesteld dat de leden ten opzichte van elkaar, het bestuur en welk deelbelang dan ook onafhankelijk en kritisch kunnen opereren.**

De RvC is van mening dat de individuele leden allen onafhankelijk moeten zijn. Dat staat los van de in de GC opgenomen criteria waardoor die onafhankelijkheid voor een deel van de leden niet zou gelden, met name ten aanzien van het begrip "huurder". Dit uitgangspunt doet onrecht aan het functioneren van de betreffende leden. De RvC onderschrijft dat formele criterium, genoemd in de GC, dan ook niet. Zij verklaart bij dezen dat alle leden onafhankelijk hun rol vervullen. Overigens voldoen alle leden wel aan alle overige onafhankelijkheidscriteria zoals genoemd in de code.

III.3 Deskundigheid en samenstelling

Principe Elk lid van de RvC dient in staat te zijn om de hoofdlijnen van het totale beleid te beoordelen. Elk lid van de RvC beschikt over de specifieke deskundigheid die noodzakelijk is voor de vervulling van zijn taak, binnen zijn rol in het kader van de profielschets van de raad. Ook leden die op voordracht zijn benoemd dienen aan dit profiel te voldoen. De RvC dient zodanig te zijn samengesteld dat hij zijn taak naar behoren kan vervullen. Een herbenoeming van een lid van de RvC vindt slechts plaats na zorgvuldige overweging. Ook bij een herbenoeming wordt de hiervoor genoemde profielschets in acht genomen.

De RvC heeft een profielschets waarin zijn opgenomen de algemene en specifieke eisen waaraan de leden van de RvC moeten voldoen. Deze profielschets is te vinden op de website. Voor de specifieke eisen geldt dat binnen de RvC de volgende disciplines vertegenwoordigd dienen te zijn:

- volkshuisvestelijke kennis
- financieel-economisch kennis
- juridische kennis
- kennis over personeel en organisatie
- kennis van huurdersparticipatie
- kennis over markt en marketing

Deze deskundigheden zijn vertaald in een aantal kwaliteitsprofielen. Deze profielen zijn leidend bij de benoeming c.q. herbenoeming van de leden.

Deze profielen zijn:

- kwaliteitsprofiel voorzitter
- kwaliteitsprofiel volkshuisvestelijk/ruimtelijke ordening
- kwaliteitsprofiel financieel-economisch
- kwaliteitsprofiel juridisch
- kwaliteitsprofiel markt en marketing
- kwaliteitsprofiel lokaal (huurders)netwerk
- kwaliteitsprofiel personeel en organisatie

De leden van de RvC volgen, indien noodzakelijk, de benodigde scholing.

De maximale zittingsduur van de leden van de RvC is driemaal een periode van vier jaar. Er is een rooster van aftreden. Dit is te vinden op de website.

In 2009 is besloten het rooster van aftreden aan te passen. Dit om geheel te voldoen aan de Governancecode, met name met betrekking tot het aspect van de maximale zittingsduur. Om te voorkomen dat de continuïteit van het toezicht onder druk komt te staan, heeft de RvC besloten dat drie leden aftreden in 2009 en drie in 2010. In 2009 zijn vier nieuwe leden benoemd, mede met het oog op de hiervoor genoemde continuïteit. Daardoor bestaat de RvC in 2010 uit acht leden. In 2010 zullen twee nieuwe leden worden benoemd zodat daardoor met ingang van 2010 de Raad weer uit zeven leden zal bestaan.

III.4 Rol van de voorzitter van de RvC

Principe De voorzitter van de RvC bereidt de agenda van de vergadering voor en leidt de vergaderingen van de raad, ziet toe op het goed functioneren van de raad en zijn commissies, draagt zorg voor een adequate informatievoorziening aan de leden van de raad, zorgt ervoor dat voldoende tijd bestaat voor de besluitvorming, draagt zorg voor een adequate introductie, is namens de RvC het voornaamste aanspreekpunt voor het bestuur, en initieert de evaluatie van het functioneren van de RvC en van het functioneren van het bestuur.

De woningcorporatie draagt zorg voor een adequate ondersteuning van de voorzitter van de RvC (informatie, agendering, evaluatie, introductie nieuwe leden, etc.).

De RvC heeft een voorzitter, niet zijnde een voormalig bestuurder van de corporatie. De voorzitter ziet er op toe dat:

- de leden van de RvC tijdig de informatie ontvangen die nodig is voor de goede uitoefening van hun taak;
- voldoende tijd bestaat voor de beraadslaging en besluitvorming door de RvC;
- de commissies van de RvC naar behoren functioneren;
- de leden van het bestuur en de leden van de RvC tenminste jaarlijks worden beoordeeld op hun functioneren;
- de contacten van de RvC met het bestuur, de Bewonersraad en de Ondernemingsraad naar behoren verlopen;
- de commissarissen de benodigde scholing volgen.

III.5 Samenstelling en rol kerncommissies

Principe **Indien de RvC meer dan vijf leden omvat, kan de RvC uit zijn midden een auditcommissie en een selectie/remuneratiecommissie instellen. De taak van de commissies is om de besluitvorming van de RvC voor te bereiden. In het jaarverslag van de woningcorporatie doet de RvC verslag van de uitvoering van de taakopdracht van de commissies in het boekjaar.**

Het speelveld van de corporaties omvat veel aspecten. Op al die gebieden is de rol van het intern toezicht van groot belang. Daartoe is de samenstelling van de RvC ook zodanig dat de benodigde aandachtsgebieden bestreken kunnen worden. Deze aandachtsgebieden zijn en blijven altijd de verantwoordelijkheid voor de gehele RvC. Desondanks heeft de RvC besloten tot de instelling van een drietal kerncommissies. Deze commissies bestaan uit leden van de RvC.

Deze commissies zijn:

- *Remuneratiecommissie*, met als belangrijkste taken:
 - het doen van een voorstel voor selectiecriteria en benoemingsprocedure inzake de leden van de RvC en leden van het bestuur;
 - het doen van een voorstel voor een profielschets van de RvC;
 - het werven, selecteren en voordragen van leden van de RvC ter benoeming door de RvC;
 - het doen van een voorstel aan de RvC betreffende het te voeren bezoldigingsbeleid;
 - het doen van een voorstel inzake de bezoldiging van de individuele leden van het bestuur ter vaststelling door de RvC; en
 - het opmaken van het remuneratierapport .
- *Audit Commissie*, met als belangrijkste taken:
 - de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen, waaronder het toezicht op de naleving van de relevante wet- en regelgeving en het toezicht op de werking van de integriteitscode;
 - de financiële informatieverschaffing door de woningcorporatie (keuze van accountingpolities, toepassing en beoordeling van effecten van nieuwe regels, prognoses, werk van in- en externe accountants ter zake, etc.).
 - de naleving van aanbevelingen en opvolging van opmerkingen van in- en externe accountants;
 - de voorgeschreven financiële informatieverschaffing aan de externe toezichthouder.
- *Projectontwikkeling Commissie*, met als belangrijkste taken:
 - de werking van het risicobeheersingssysteem, specifiek op het terrein van de projecten in ontwikkeling;
 - de ontwikkelingen in de koop- en huursector in relatie tot de te ontwikkelen projecten;

Voor iedere commissie is er een reglement waarin in ieder geval is opgenomen de rol en verantwoordelijkheden van de betreffende commissie, de samenstelling, de wijze van verantwoording naar de gehele RvC, de vergaderfrequentie.
Het voorzitterschap van deze commissies wordt in geen geval vervuld door de voorzitter van de RvC.

III.6 Tegenstrijdige belangen

Principe **Elke vorm en schijn van belangenverstrengeling tussen de woningcorporatie en leden van de RvC wordt vermeden.**
Besluiten tot het aangaan van transacties door de woningcorporatie waarbij tegenstrijdige belangen van leden van de RvC kunnen spelen, die van materiële betekenis zijn voor de woningcorporatie en/of voor de betreffende leden van de RvC, behoeven de goedkeuring van de RvC. De RvC is verantwoordelijk voor de besluitvorming over de omgang met tegenstrijdige belangen bij leden van het bestuur, leden van de RvC en de externe accountant in relatie tot de woningcorporatie.
Het door een lid van de RvC aanvaarden van een nevenfunctie die gezien aard of tijdsbeslag van betekenis is voor de uitoefening van de taak van commissaris behoeft voorafgaande goedkeuring van de RvC.

De leden van de RvC doen alles binnen hun vermogen om de schijn van belangenverstrengeling te vermijden. Uitgangspunt daarbij is dat leden van de RvC zelf c.q. hun aanverwanten, nooit transacties zullen aangaan waarbij tegenstrijdige belangen zouden kunnen ontstaan, ook niet als die van ondergeschikt belang zijn
Nevenfuncties van de leden van de RvC zijn/worden gemeld aan en goedgekeurd door de RvC. Deze nevenfuncties mogen geen tegenstrijdige belangen opleveren.

Mocht de schijn van belangenverstrengeling worden gewekt, dan meldt de RvC dit in haar jaarverslag.

III.7 Bezoldiging

Principe **De RvC stelt de bezoldiging van de leden van de RvC vast. De bezoldiging van een lid van de RvC is niet afhankelijk van de resultaten van de woningcorporatie. De toelichting op de jaarrekening bevat in ieder geval informatie over de hoogte en de structuur van de bezoldiging van de individuele leden van de RvC.**

De leden van de RvC ontvangen een vaste bezoldiging, gebaseerd op de verwachte tijdsbesteding. De vice-voorzitter ontvangt 125% van deze beloning, de voorzitter 150%.
Deze beloning wordt vermeld in het jaarverslag.
Aan de leden van de RvC worden geen persoonlijke leningen of garanties verstrekt.

IV De audit van de financiële verslaggeving en de positie van de interne control-functie en van de externe accountant

IV.1 Financiële verslaggeving

Principe **Het bestuur is verantwoordelijk voor de kwaliteit en de volledigheid van de openbaar gemaakte financiële berichten. De RvC ziet er op toe dat het bestuur deze verantwoordelijkheid vervult.**

Het bestuur is verantwoordelijk voor de juiste, tijdige en volledige informatievoorzieningen, zowel van de corporatie zelf als van de betreffende deelnemingen. Daarvoor zijn procedures opgesteld. De financiële informatie van de betreffende deelnemingen wordt rechtstreeks aan het bestuur van Parteon verstrekt. Waar nodig wordt bij andere informatie dan de jaarstukken, de externe accountant ingeschakeld.

De RvC houdt toezicht op de gang van zaken rond de algehele informatiestromen.

IV.2 Rol, benoeming, beloning en beoordeling van het functioneren van de externe accountant

Principe **De RvC benoemt de externe accountant en stelt de beloning van de externe accountant vast. De RvC laat zich daartoe door het bestuur adviseren.**

De keuze voor de externe accountant wordt door de RvC bepaald, na overleg met het bestuur en na advies van de Audit Commissie. Daarbij wordt een periode van vier jaar aangehouden, met na die periode een eventuele herbenoeming voor weer vier jaar.

Periodiek beoordeelt de Audit Commissie het functioneren van de externe accountant. Zij laat zich daarbij adviseren door het bestuur. De uitkomsten van deze beoordeling worden vermeld in het jaarverslag.

Opdrachtverstrekking voor niet-controlewerkzaamheden aan de externe accountant zijn de verantwoordelijkheid van het bestuur. In principe wordt voor dergelijke werkzaamheden een andere partij dan de externe accountant gekozen.

In 2009 heeft de RvC besloten om vanaf het boekjaar 2010 te kiezen voor een ander controlerend accountantskantoor.

IV.3 Interne controle functie

Principe **De interne accountant c.q. controller, die een belangrijke rol kan spelen in het beoordelen en toetsen van interne risicobeheersings- en controle-systemen, functioneert onder de verantwoordelijkheid van het bestuur. Indien aan een woningcorporatie geen interne accountant c.q. controller is verbonden is dit principe en daaruit afgeleide uitwerking van overeenkomstige toepassing op de financieel verantwoordelijke van de woningcorporatie.**

In het dagelijkse spraakgebruik worden de functies van interne controle en controller vaak door elkaar gebruikt. Parteon beschouwt dit als twee wezenlijk verschillende functies.

Binnen de afdeling Financiën bestaat de subafdeling Control. Deze wordt aangestuurd door de manager Control onder verantwoordelijkheid van de Directeur Financiën & Middelen. Deze manager Control is de controller van Parteon. Interne controle is een eigen verantwoordelijkheid van de onderscheiden afdelingen. De afdeling Control ziet er op toe dat deze interne controle op een adequate wijze door de afdelingen zelf wordt uitgevoerd.

De manager Control valt formeel onder de Directeur Financiën & Middelen, de manager heeft het recht (c.q. de plicht) om, indien nodig, rechtstreeks aan het bestuur c.q. de RvC te rapporteren.

Het werkplan voor de interne controle wordt besproken in de Audit Commissie.

IV.4 relatie en communicatie van de externe accountant met de organen van de woningcorporatie

Principe **De externe accountant woont in ieder geval de vergadering van de RvC bij waarin over de vaststelling van de jaarrekening wordt besloten. De externe accountant rapporteert zijn bevindingen betreffende het onderzoek naar de jaarrekening gelijktijdig en op dezelfde wijze aan het bestuur en de RvC.**

Het verslag van de externe accountant met betrekking tot de controle op de jaarstukken gaat met name in op:

Met betrekking tot de accountantscontrole:

- informatie over zaken die van belang zijn voor de beoordeling van de onafhankelijkheid van de externe accountant;

- informatie over de gang van zaken tijdens de controle als ook de samenwerking met de interne accountant, discussiepunten met het bestuur, een overzicht van niet aangepaste correcties, etc.

Met betrekking tot de financiële cijfers:

- analyses van ontwikkelingen van het vermogen en resultaat, die niet in te publiceren cijfers voorkomen en die naar de mening van de externe accountant bijdragen aan het inzicht in de financiële positie en resultaten van de woningcorporatie;
- commentaar op de verwerking van eenmalige posten, de effecten van schattingen en de wijze waarop deze tot stand zijn gekomen, de keuze van accountingpolities wanneer ook andere keuzes mogelijk waren, alsmede bijzondere effecten als gevolg daarvan;
- opmerkingen over de kwaliteit van prognoses en budgetten.

Met betrekking tot de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen (inclusief betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking) en de kwaliteit van de interne informatievoorziening:

- verbeterpunten, geconstateerde leemten en kwaliteitsbeoordelingen;
- opmerkingen over bedreigingen en risico's voor de woningcorporatie en de wijze waarop daarover in te publiceren gegevens gerapporteerd dient te worden;
- naleving van statuten, instructies, regelgeving, vereisten van externe toezichthouders, etc.

V Maatschappelijke verantwoording en beleidsbeïnvloeding door belanghebbenden

V.1 De visie van de corporatie op haar maatschappelijke functie en benoeming van de belanghouders

Principe **Het bestuur hanteert een visie op de maatschappelijke positie van de woningcorporatie als uitgangspunt voor zijn beleid. Het bestuur vertaalt die visie in een missie en beleidsdoelstellingen. Het bestuur betreft belanghebbenden bij beleidsvorming en voert met hen een dialoog over de uitvoering van het beleid. Het bestuur geeft inzicht in de realisatie van de beleidsdoelstellingen en communiceert hierover met relevante belanghebbenden.**

Parteon ziet zichzelf als een maatschappelijke onderneming met een stevige verankering in de Zaanstreek. Om haar maatschappelijke en volkshuisvestelijke missie te kunnen realiseren, werkt zij nauw samen met belanghouders.

Deze belanghouders zijn te onderscheiden in ten minste de volgende categorieën:

- de gemeente Zaanstad,
- de gemeente Wormerland,
- de huurders van Parteon in de vorm van Bewonerscommissie en Bewonersraad,
- projectontwikkelaars,
- makelaars,
- zorginstellingen,
- welzijnsinstellingen,
- maatschappelijke organisaties,
- lokale collega-woningcorporaties.

V.2 overleg met belanghouders en verantwoording over het gevoerde beleid

Principe **De woningcorporatie voorziet in een vorm van overleg met de door haar benoemde belanghebbenden over het door de woningcorporatie voorgenomen beleid en de uitvoering daarvan. In het governance hoofdstuk in het jaarverslag verantwoordt de woningcorporatie de vorm van overleg die**

**zij heeft gekozen. De door de woningcorporatie benoemde belangheb-
benden worden tenminste eenmaal per jaar in het overleg betrokken.**

Er wordt regelmatig overleg gevoerd door diverse vertegenwoordigers van Parteon met de onderscheiden belanghouders. Dit gebeurt vaak op operationeel niveau. Daarom wordt jaarlijks één overlegvergadering gehouden met (een deel van) de belanghouders gezamenlijk. Op deze wijze wil het bestuur van Parteon de belanghouders in de gelegenheid stellen advies uit te brengen over de strategie en beleidsvoornemens van Parteon, specifiek in het kader van haar maatschappelijke en volkshuisvestelijke doelstellingen voor de komende periode. Tevens wordt deze vergadering gebruikt om aan te geven wat de stand van zaken is met betrekking tot de afspraken over de afgelopen periode.

Ook zal – indien van toepassing – het visitatierapport worden besproken.

Het bestuur van Parteon is bij dit overleg aanwezig. Van dit overleg wordt een verslag op hoofdlijnen gemaakt wat binnen drie maanden na de overlegdatum op de website wordt gepubliceerd.

De RvC ziet deze overleg- en verantwoordingstaak als een taak voor het bestuur. Zij is dan ook niet per definitie vertegenwoordigd op deze overlegvergadering. In haar taakstelling heeft de RvC opgenomen dat zij erop toeziet dat dit overleg op een goede wijze plaats vindt.

Bij het overleg in 2009 is de vicevoorzitter van de RvC aanwezig geweest.

V.3 Visitatie

Principe **De woningcorporatie laat zich een keer per vier jaar visiteren waarbij een gestructureerd oordeel wordt gegeven over het volkshuisvestelijk en maatschappelijk presteren. Visitatie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van bestuur en RvC.**

Parteon laat zich éénmaal per vier jaar visiteren door een daartoe bevoegde onafhankelijke organisatie. Dit is voor de eerste keer in 2007 gebeurd, in het kader van een door de Stichting Experimenten Volkshuisvesting begeleid experiment.

Deze visitatie geeft een beeld van het maatschappelijk en volkshuisvestelijk presteren, de wijze waarop de belanghouders bij beleidszaken zijn/worden betrokken en de kwaliteit van de governance van de corporatie.

De uitkomsten van de visitatie zijn openbaar en zijn beschikbaar via de website van Parteon. In 2011 zal Parteon zich wederom laten visiteren.